

1711 Kommunikation med datorn

Skype – internet telefoni

Programmet

Skype är ett program för IP-telefoni. Man behöver ha programmet Skype installerat på sin dator eller sin mobiltelefon, samt ett användarkonto. Därefter letar man upp personen man tänkt kontakta och låter Skype ringa upp. Man kan även använda webbkamera för att se varandra under samtalet. Samtalet sker över befintlig Internet-koppling och är helt gratis, då båda parter i samtalet använder Skype. Förutom möjligheten att ringa till en eller flera personer med gruppsamtal fungerar skype-programmet som en vanlig chat-tjänst med chat, filöverföring etc.

Det går även att ringa och SMS:a till det vanliga telefon- och mobilnätet med hjälp av funktionen SkypeOut, men denna trafik är inte gratis. Det går även att skaffa ett eget riktigt telefonnummer med Skype. Det kan man ringa som lokalsamtal från en vanlig telefon och ändå nå dig var du än befinner dig i världen.

Väljer man att använda Skype via sin mobiltelefon betalar man för datatrafiken som samtalet genererar. Det är därför en fördel att befinna sig i en It WiFi-zon med fri tillgång till Internet eller att ha ett abonnemang som inkluderar datatrafik.

Kom igång med Skype

På surfplatta eller Smartphone installerar man appen **Skype**.

Öppna webbsidan www.skype.com/sv/ och klicka på **Skaffa Skype**.

Du behöver välja ett skype-namn och ett lösenord. Ditt skype-namn ska bestå av 6 till 32 tecken och får bara innehålla bokstäver och siffror men kan också innehålla understreck och du kan t.ex. se om ditt namn formaterat som förnamn_efternamn är ledigt. Sedan hämtar man och installerar Skype. Installationen är enkel och går snabbt. Under installationen blir du också ombedd att prova och justera ljudet och om du har en webbkamera får du även möjlighet prova att den fungerar som den ska med Skype.

Obs! Man måste kontrollera att man har en mikrofon i datorn, så man kan prata. Annars går det att koppla till en extern mikrofon eller ett *headset* med inbyggd mikrofon. Skall man använda videosamtal måste man så klart ha en webbkamera.

Första gången du använder Skype har du bara en kontakt i din kontaktlista, Skypes "echo" service. Det är en dator som man kan ringa till för att prova att Skype fungerar som det ska.

Google Hangouts

Google Hangouts är en kommunikationsplattform som utvecklats av Google. Den inkluderar snabbmeddelanden, videosamtal, SMS och IP-telefoni.

Videosamtalsfunktionen påminner mycket om Skype.

Starta Hangouts genom att klicka på "Googles appar"-symbolen till höger, på Googles webbsidan.

Klicka på "Mer", längst ner i listan.

Klicka på "Hangouts" i nästa listan.

I det nya fönstret som öppnas, klicka på "Videosamtal"

Nu öppnas ett nytt fönster där du ser dig själv.

Klicka på "Bjud in personer" och sedan klicka på "Dela genom att kopiera länk".

Öppna ditt epostprogram, skriv ett brev till den som du vill prata med den och klistra i länken (Ctrl+V).

Din vän får ett epost och ska då klicka på länken så att Hangouts startar. Godkänna att Google använder kameran och mikrofon.

Då har ni kontakt med varandra och kan bjuda in flera vänner om ni vill (max 10).

Bilden i Hangouts har lägre upplösning än Skypes program, som kan uppfattas som sämre men samtidigt betyder det att det är mindre krävande att du har en "snabb" uppkoppling på internet.

WhatsApp

WhatsApp är en applikation för mobiltelefoner så att Whatsapp-användare kan skicka varandra bilder, video- och ljudmeddelanden.

Namnet Whatsapp är en ordlek som syftar på det engelska uttrycket "What's up?"

WhatsApp ägs av Facebook och är tillgänglig för Microsoft Windows 10, Mac OS X och för alla typer av telefoner.

Den är gratis och finns även som tillägg till många webbläsare, bland annat till Mozilla Firefox. Installera appen från App Store/Play Butik i din telefon.

Whatsapp använder informationen i din Kontakt-app och lägger automatiskt upp alla dina kontakter som har installerat Whatsapp. Då kan man klicka på ett namn i listan och skicka text/bilder/ljud direkt till den personen som du har valt.

IP-telefoni med Hangouts fungerar endast i USA och Canada.

Fördelar med Googles Hangouts jämfört med Skype är att Hangouts är lättare att installera eftersom det är inkluderad i G-mail.

Nackdelar med Hangouts: Du kan inte se vilken av dina kontakter är "på linjen", så du måste komma överens om en passande tid för samtal.

Messenger.

Messenger bygger på en meddelandefunktion i Facebook, där man kan chatta eller skicka meddelande med bilder eller videor eller länkar bifogade filer. Många använder det som alternativ till mejl. Man ser på sin Fb-startsida om man har nya meddelanden, och man kan få avisering via sin e-post eller popup-rutor.

Nu har tjänsten förändrats och byggts ut. Det finns en app, som man hämtar och installerar på sin mobil, platta eller dator. Den finns för Windows, Android och iOS. Man hämtar den i respektive app-butik och det tar inte lång tid.

Man kommer också dit från sin Facebooksida via en knapp till vänster, även om man inte laddat ned appen. Alla meddelanden syns också som tidigare under messenger-symbolen i listan upptill. Har man appen behöver man inte öppna Fb och det syns på ikonen/panelen om man fått meddelande. I startmenyn på Windows är det en levande panel.

De flesta nya funktionerna är framför allt till för mobilen och den konkurrerar med Snapchat och Instagram och fungerar ungefär likadant och utgår från kameran, där man kan rita och skriva direkt på en bild. En funktion som visar din position via GPS så att man lättare kan hitta den man har kontakt med på stan, kopplar på i 24 timmar åt gången. Praktiskt kanske, men ganska läskigt. Det går att ringa ett telefonsamtal eller ett bildsamtal via knapparna upptill i chatfältet. Obs: man måste ha mikrofon, inbyggd eller tillkopplad. För att ringa till en telefon, måste telefonnumret finnas i kontakter.

När man öppnar appen syns till vänster en lista på nya och gamla meddelanden med det senaste överst. Ovanför antal olästa meddelanden och hur många vänner som är aktiva just nu, under kan man komma till kontakter och inställningar. Klicka på ett meddelande, och din kontakt finns i mittfältet med alla tidigare konversationer med dig. Ovanför finns knappar för röst eller videosamtal. Man kan även ha gruppsamtal. Under finns plats för att skriva nytt meddelande och att bifoga olika saker. Där kan man också skicka röstklipp. Man tar bort ett meddelande genom att högerklicka på det.

Gör ett eget julkort i LibreOffice Text

och mejla det som ett foto.

Om man bifogar foton i Gmail, syns bilden direkt i mejlet utan att man behöver öppna filen. Det ser trevligt ut när man skickar julkort eller gratulationskort eller inbjudningar. Med hjälp av ett skrivprogram och skärmlippsverktyget är det lätt fixat. Och man kan använda en egen personlig bild från sin dator, eller hämta ett motiv från webben.

Välj ut den bild du vill använda och se till att du vet var den finns i din dator.

Öppna ett nytt textdokument i Libre Office.

Ställ in teckensnitt, storlek och färg för rubriken. (Här God Jul och Gott Nytt År). Det måste vara ganska stort, jag valde 44, fet, kursiv och röd.

Centrera texten och skriv den. Byt rad efter texten. Är du inte nöjd, markera den och gör ändringar.

Tryck på knappen för **Infoga bild** i verktygsfältet, leta upp din bild och tryck på **Öppna**. Bilden dyker upp under texten i anpassad storlek, så den fyller bredden.

Tryck några gånger på **Enter** så insättningspunkten hamnar under bilden, i mitten.

Minska texten något och skriv *önskar*. Byt rad och skriv ditt namn. Man kan ändra färg och teckensnitt om man tycker det ser bättre ut.

Minska vid behov visningsstorleken med reglaget nere till höger i statusraden, så du kan se hela bladet och kontrollera att text och bild är bra fördelade. När du är nöjd **Spara** med ett adekvat namn och ställ in upptill i rutan var det sparas

Stäng inte dokumentet. Tryck på knappen **Exportera som PDF** i verktygsfältet. Se till att det sparas i samma mapp som dokumentet och tryck på **Spara**. Det får samma namn med filformat pdf.

Stäng textdokumentet och öppna pdf-filen i stället. Ställ in visningen på 50%, så hela dokumentet syns. Bilden är ren utan pekare eller insättningspunkt.

Öppna **Skärmlippsverktyget** som finns i Tillbehör för Windows och välj **Nytt** i rutan som dyker upp.

Skärmen blir gråtonad, och man kan dra upp ett klipp någon mm innanför dokumentkanten.

Spara med samma namn som förut.

Du har nu julkortet som en bild i jpeg, det vanliga fotoformatet. Klart för att skickas som mejl, eller skriva ut om du vill